

Prirodoslovni muzej Dubrovnik
Dubrovnik Natural History Museum

PRIRODOSLOVNI MUZEJ DUBROVNIK

Androvićeva 1, 20000 Dubrovnik, Dubrovačko-neretvanska županija

Tel./fax: 020/324-888

e-mail: ravnatelj@pmd.hr, URL: <http://www.pmd.hr>

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2025. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

- Prikupljanje materijala za Zbirku riba pridnenom povlačnom mrežom u suradnji s lokalnim ribarima (Sulić Šprem, J.).
- Prikupljanje materijala za Zbirku riba (Martinović, M.).
- U sklopu stručne suradnje u realizaciji izložbe INVAZIJA - invazivne vrste na području Splitsko-dalmatinske županije u Prirodoslovnom muzeju Split, obavljen je niz terenskih istraživanja s ciljem prikupljanja uzoraka invazivnih vrsta kukaca za izradu izložbenog postava (Martinović, M.).
- Terensko istraživanje i prikupljanje materijala za Zbirku dvokrilaca i Zbirku stjenica u Splitsko-dalmatinskoj županiji, lokaliteti Gornji Muć i Zelovo (Martinović, M.).
- Terensko istraživanje i prikupljanje materijala za Zbirku dvokrilaca i Zbirku stjenica u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (Dubrovačko Primorje, Gornja sela, Župa Dubrovačka i Konavle) (Martinović, M.).
- Obavljen je niz terenskih izlazaka s ciljem inventarizacije faune noćnih leptira na lokalitetu Brgat (Martinović, M.).

- Provedeno je višednevno terensko istraživanje s ciljem detekcije novopridošle vrste leptira, *Pelopidas thrax* duž Dubrovačko-neretvanske županije, uključujući otoke Koločep, Mljet i Korčulu te u okolici Neuma u Bosni i Hercegovini. Prikupljen je materijal za Zbirku leptira.
- U sklopu sedmodnevnog znanstveno-istraživačkog kampa Biologer koji se ove godine održao na području Specijalnog rezervata prirode Uvac u Srbiji obavljena su terenska istraživanja entomofaune na različitim lokalitetima te je prikupljen materijal za Zbirku dvokrilaca i Zbirku stjenica (Martinović, M.).
- Član stručnog tima na Monitoringu ciljnog stanišnog tipa 1120 naselja posidonije – NP Mljet (2025). Aktivnosti su uključivale prikupljanje podataka o gustoći i pokrovnosti livada cvjetnice, *Posidonia oceanica* korištenjem autonomne ronilačke opreme (Martinović, M.).

1.3. Darovanje

- Poklonjena 34 konzervirana preparata za Zbirku riba (Sulić Šprem, J.).
- Poklonjen 1 svježi preparat za Zbirku riba (Institut za more i priobalje, Kožul, V.).

2. ZAŠTITA

2.1. Preventiva zaštita

- Izvršen je pregled zbirke i zamjena dotrajalih sredstava za dezinfekciju (unutar kutija i ormara) te dezinfekcija izložbenog prostora i čuvaoznice na trećem katu muzeja (Sulić Šprem, J.).
- Izvršena je deratizacija cjelokupnog prostora Muzeja (Sanitat d.o.o.).

2.2. Konzervacija

- Izrađena su 74 preparata za Zbirku dvokrilaca, 97 za Zbirku stjenica i 9 za Zbirku leptira (M. Martinović).
- Izrađeno 8 dermoplastičnih preparata za Zbirku riba (u suradnji s vanjskim preparatorom).
- Konzervirano je 10 preparata za Zbirku riba (Sulić Šprem, J.).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Računalno je u Microsoft Excel upisano 97 novoprikupljenih predmeta za Zbirku stjenica (Heteroptera) (M. Martinović).
- Računalno su u Microsoft Excel upisana 74 novoprikupljena predmeta za Zbirku dvokrilaca (Diptera) (M. Martinović).

3.6. Hemeroteka

- Praćenje internetskih portala i prikupljanje objava vezanih za Prirodoslovni muzej Dubrovnik (J. Sulić Šprem).
- Hemeroteka se evidentira pomoću računalnog programa Microsoft Excel te je obrađeno 38 jedinica iz tiska i s internet portala (PMD hem 1322 - PMD hem 1359). Svaka jedinica je pohranjena u pdf formatu, a originali članaka su sortirani i pohranjeni u registrator. Svakoj jedinici dodijeljena je oznaka i inventarni broj (J. Sulić Šprem).

3.9. Ostalo

- Vođenje sekundarne dokumentacije sukladno zakonskim propisima: Knjiga evidencije o izložbama (PMD IZL 52 – PMD IZL 53) (A. Čučević), Evidencija o stručnom i znanstvenom radu (PMD SZR 83 - PMD SZR 84) (A. Čučević), Evidencija o pedagoškoj djelatnosti (PMD PE 1-25 - PMD PE 38-25) (D. Tullio) i Evidencija o izdavačkoj djelatnosti (PMD IZD 91) (A. Čučević).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Provedena je stručna i znanstvena obrada 97 novoprikupljenih predmeta za Zbirku stjenica (Heteroptera) (M. Martinović).
- Provedena je stručna i znanstvena obrada 74 novoprikupljena predmeta za Zbirku dvokrilaca (Diptera) (M. Martinović).
- Provedena je stručna i znanstvena obrada 9 novoprikupljenih predmeta za Zbirku leptira (Lepidoptera) (M. Martinović).

6.2. Identifikacija/Determinacija građe

- Do razine vrste, determinirana su 74 novoprikupljena primjerka Diptera, 97 Heteroptera i 9 Lepidoptera (M. Martinović).
- Do razine vrste, determinirana su 52 primjerka za Zbirku riba (Sulić Šprem, J.).

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Davanje na uvid muzejske građe i dokumentacije iz Zbirke algi na upit Claudie Addabbo, Research Fellow - History of Science, University of Padua (Martinović, M.).
- Davanje na uvid muzejske građe i dokumentacije iz Zbirke stjenica na upit Bože Kokana, muzejskog savjetnika Prirodoslovnog muzeja Splitu (Martinović, M.).

6.8. Stručno usavršavanje (tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti)

- Sudjelovanje na tečaju Basic training on Hoverfly Taxonomy – Eastern Region organiziranom u okviru Europskih tečajeva identifikacije oprašivača, EPIC-FLY, održan od 8. do 12. prosinca u Novom Sadu, Srbija, s 40 sati obuke (Martinović, M.).
- Sudjelovanje na treningu ASPEH - Cross-border training "Strengthening Capacities for the Implementation of Habitat Conservation Measures održanom na otoku Visu od 6. do 8. listopada (Martinović, M.).
- Sudjelovanje na Digitalizacija u kulturi – radionica za djelatnike ustanova u kulturi Grada Dubrovnika koju su održali predstavnici Ministarstva kulture i medija te izrađivača platforme e-kultura (M. Martinović, M.; J. Sulić Šprem, J.)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Sudjelovanje i organizacija predavljanja publikacije *Gradimo u skladu s prirodom: kako očuvati šupljine za gniježđenje čiope?* kao dio projekta *Čiope - naši susjedi*, te organizacija programa završne prezentacije projektnih aktivnosti u kojima Prirodoslovni muzej Dubrovnik sudjeluje s Udrugom Biom i Zajednicom tehničke kulture Grada Dubrovnika. Prirodoslovni muzej Dubrovnik, listopad 2025. (Čučević i Tullio)

- Sudjelovanje i pomoć pri idejnom rješenju i realizaciji maski za *Dječji maškarani dan* (*vrtićki i školski*), centralni događaj dubrovačkog karnevala na Stradunu. (Osnovna škola Marina Getaldića – *Dubrovački gospar* i Dječji vrtić Pile – *Miševi i mačke naglavačke*. Osnovna škola Marina Getaldića, Dječji vrtić Pile i Prirodoslovni muzej Dubrovnik, veljača 2025.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Član uređivačkog odbora časopisa *Entomologia Croatica*, znanstvenog glasila Hrvatskog entomološkog društva s međunarodnom recenzijom (M. Martinović).

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Članica Hrvatskog entomološkog društva (HED) (M. Martinović).
- Viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio aktivna je članica Hrvatskog muzejskog društva – članska iskaznica br. 685 i Hrvatskog društva likovnih umjetnika Dubrovnik – članska iskaznica br. 122.

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Redovito vođenje i uređivanje Facebook stranice Muzeja (D. Tullio, A. Čučević, J.Sulić Šprem i M. Martinović).
- Redovito vođenje i uređivanje službene web stranice Muzeja (M. Martinović).
- Priprema i dizajn plakata, pozivnica, objava za društvene mreže, obrada ilustracija u programu Canva (Dubravka Tullio)

6.13. Ostalo

- Izrađen Plan digitalizacije muzejske građe i muzejske dokumentacije Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik za razdoblje 2025. – 2030. godine (D. Tullio, A. Čučević, J.Sulić Šprem i M. Martinović)
- Sastanak Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju, Zoom platforma, 7.studenoga 2025. (Dubravka Tullio)

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

- T. Koren, **M. Martinović** & D. Dender. (2025). What flies in the far south of Croatia? The diversity of Rhopalocera in the Konavle region, southern Dalmatia (Lepidoptera: Papilionoidea) / ¿Qué vuela en el extremo sur de Croacia? La diversidad de Rhopalocera en la región de Konavle, al sur de Dalmacia (Lepidoptera: Papilionoidea). SHILAP Revista de lepidopterología, 53 (211), 439-460.

Sažeci u zbornicima skupova

- Kulijer, D., Koren, T., **Martinović, M.**, Vujić, M. 2025. Rasprostranjenost ugroženih saproksilnih cvjetnih muha roda Callicera (Diptera: Syrphidae) na sjeverozapadnom Balkanu / The distribution of threatened saproxylic hoverfly genus Callicera (Diptera: Syrphidae) in the NW Balkans. 6. Međunarodni simpozij Hrvatskog entomološkog društva, Hrvatsko entomološko društvo. Zbornik sažetaka, 39-40.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: *Čiope – ukrasi dubrovačkog ljetnog neba*

Mjesto održavanja i prostor: izložbeni prostor 3. kata Prirodoslovnog Muzeja Dubrovnik

Organizator: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Autorice: Ana Čučević i Dubravka Tullio

Likovni postav izložbe: Ana Čučević, Šime Fabris i Dubravka Tullio

Autorica ilustracija: Dubravka Tullio

Autori fotografija: Dubravka Tullio, Šime Fabris i Dean Tošović

Izrada 3D modela: Tomo Sjekavica

Tehnički postav: Šime Fabris i Kristijan Bebić

Vrijeme trajanja: 29.11.2025. - .

Opseg (broj eksponata): 19 muzejskih predmeta

Vrsta: prirodoslovna, tuzemna, edukativna, informativna, studijska, samostalna

Tema (kratak opis): Dok nam izvode akrobatske manevre iznad glava u međusobnoj igri i hvatanju letećih obroka, obostrano nesvjesno bivamo u međuodnosu. Tko bi rekao da ta glasna, brza stvorenja mogu biti svakodnevna pojava na koju često ne obraćamo pažnju. Postoji li ljetniji zvuk od ćurlikavog piskutanja čiope? Zvuk koji nas asocira na slobodu, početak ljetnih praznika, toplije vrijeme, na pripadanje kamenu koji njima i nama pruža dom. Izložba prikazuje biološke osobitosti čiope s posebnim naglaskom na tri vrste koje obitavaju na području Republike Hrvatske (bijela *Tachymarptis melba*, crna *Apus apus* i smeđa *Apus pallidus*). Rasprostranjene su po čitavoj Hrvatskoj, ali s obzirom da im odgovara topla klima, u najvećem ih broju pronalazimo u primorju. Crnu i smeđu čiopu uobičajeno susrećemo na području mnogih priobalnih i kontinentalnih gradova, dok je Dubrovnik jedini hrvatski grad u kojem se gnijezde bijele čiope. Ptice su selice te u Hrvatsku dolaze krajem kalendarske zime i početkom proljeća kako bi podigle novu generaciju ptica. Zbog sličnog načina života ljudi čiope često smatraju lastavicama, no zapravo su u najbližem srodstvu s kolibrićima.

Korisnici: svi posjetitelji muzeja

Naziv izložbe: **Priroda na dodir**

Mjesto održavanja i prostor: Prirodoslovni muzej Dubrovnik, izložbeni prostor prizemlja

Organizatori: Prirodoslovni muzej Dubrovnik i Prirodnjački muzej Podgorica

Vrijeme trajanja: 18.5.2025. – 14.1.2026.

Autori izložbe: dr.sc. Natalija Čađenović i dr.sc. Marko Karaman

Vrsta: prirodoslovna, tuzemna, samostalna, edukativna, informativna, pokretna

Tema: Gostujuća izložba modela živog svijeta Priroda na dodir otvorena je povodom obilježavanja Međunarodnog dana muzeja 2025. Izložbu prati katalog tiskan i na Brailleovom pismu.

Izložbe je namijenjena prvenstveno slabovidnoj djeci, ali i svim drugim posjetiteljima, s ciljem približavanja i dočaravanja izgleda predmeta (biljke, gljive i životinje) putem dodira. Izložba se sastoji od trodimenzionalnih modela koji predstavljaju uvećane kopije originala – od spora mahovina, preko gljiva, kukaca, vodozemaca i riba do ptica i dupina. Slabovidne osobe putem dodira mogu osjetiti strukturu i građu primjeraka flore i faune tj., mogu „vizualizirati“ njihov izgled. Pomoću QR koda otvara se audio vodič, odnosno čuju se glasovni opisi predmeta. Većina predstavnika živog svijeta na izložbi je uvećana u usporedbi s njihovom prirodnom veličinom. Tako su škorpion i bogomoljka dugi 50 cm, a daždevnjaci i više. Na sporama mahovine, koje se u prirodi ne mogu vidjeti golim okom, primijetiti ćete pravilne površinske strukture. Tu je i jedan predstavnik svijeta riba, dva predstavnika

gmazova, a nesit i kobac su predstavnici ptica. Najbrojnije su gljive, gdje smo kroz nekoliko vjernih kopija prikazali svu raznolikost oblika tih organizama koji nisu ni biljke ni životinje.

Korisnici: svi posjetitelji muzeja

Naziv izložbe: **INVAZIJA - invazivne vrste na području Splitsko-dalmatinske županije**

Mjesto održavanja i prostor: Prirodoslovni muzej u Splitu

Vrijeme trajanja: 11. studenog 2025. -

Autor(i) stručne koncepcije: Sanja Vrgoč, Fedra Dokoza, Tino Milat, Jure Skejić, Nediljko Ževrnja, Bože Kokan

Stručni suradnici: Ante Žuljević, Matea Martinović, Rino Stanić, Branko Dragičević

Vrsta: prirodoslovna, edukativna, samostalna

Tema (kratak opis): Izložba Invazija donosi edukativan pogled na problem invazivnih vrsta – organizama koji su uneseni izvan svog prirodnog područja rasprostranjenosti, a svojim širenjem mogu ozbiljno ugroziti biološku raznolikost i stabilnost ekosustava. Kroz tematski strukturiran postav posjetitelji mogu saznati kako strane vrste dopijevaju u nova područja, na koje načine se šire te kakve posljedice njihova prisutnost ostavlja – od ugrožavanja domaćih vrsta i narušavanja ekosustava do negativnog utjecaja na gospodarstvo i zdravlje ljudi. Poseban naglasak je stavljen na primjere invazivnih vrsta zabilježenih na području Splitsko-dalmatinske županije.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.3. Elektroničke publikacije

- Pozivnica za izložbu *Čiope – ukrasi dubrovačkog ljetnog neba* (online)
- Pozivnica za izložbu *Priroda na dodir* (online)

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

- Održana su 24 stručna i edukativna vodstava za sve uzraste
- Posebna vodstva:
 - Vodstvo po muzejskom postavu za pacijente psihijatrijske dnevne bolnice Opće bolnice Dubrovnik. (Dubravka Tullio)

Broj sudionika: 9

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 9. siječnja 2025.

- Vodstvo po muzejskom postavu za studente Odjela za umjetnost i restauraciju Sveučilišta u Dubrovniku. (Dubravka Tullio)

Broj sudionika: 12

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 13. siječnja i 8. prosinca 2025.

- Vodstvo po muzejskom postavu na engleskom jeziku za međunarodne studente i profesore u organizaciji Art radionice Lazareti. (Dubravka Tullio)

Broj sudionika: 31

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 27. kolovoza 2025.

- Vodstvo po muzejskom postavu za studente i profesore Prirodoslovno - matematičkog fakulteta Sveučilišta u Splitu. (Dubravka Tullio)

Broj sudionika: 38

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 2. prosinca 2025.

- Specijalno vodstvo za nastavnice s Odesa National University of Technology (Ukraine) koje su Dubrovnik posjetile u sklopu Erasmus+ projekta Development of Aquaculture and Fisheries Education for Green Deal in Armenia and Ukraine: from education to ecology – AFISHE (Sulić Šprem, J.).

11.3. Radionice i igraonice

- U dvadesetu **Noć muzeja**, tradicionalnu nacionalnu manifestaciju u organizaciji Hrvatskog muzejskog društva pridružio se i Prirodoslovni muzej Dubrovnik. Tema Noći muzeja 2025. bila je Vidljivi i nevidljivi. Za najmlađe posjetitelje održane su radionice pod nazivom Što se skriva u kapljici vode i ***Savršeno nevidljivi – paličnjaci***, koju su vodile viša kustosica Ana Čučević i viša kustosica pedagoginja Dubravka Tullio.

U radionici *Što se skriva u kapljici vode* predstavile smo predivan plutajući svijet mora i slatkih voda, sićušne oblike života neophodne za našu egzistenciju. Izradili smo vlastitu bioluminiscenciju, zaroniti u morske dubine, i mikroskopski proučavali najmanje životinje koje postoje na našem planetu.

U radionici *Savršeno nevidljivi – paličnjaci* upoznali smo se s noćnim kukcima – paličnjacima. Na temelju živih jedinki uočavat ćemo njihovu savršenu morfologiju, odnosno njihovu fiziologiju i anatomiju kojom se prilagođavaju staništu. Promatrali smo njihovu fantastičnu sposobnost mimikrije, a u kreativnom dijelu radionice izrađivali smo paličnjake od grančica, kartona i žice.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 31. siječnja 2025.

Broj sudionika: 70

- U sklopu programa Dubrovačkog karnevala 2025. i Dječjeg mašakranog dana, viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio dala je svoj kreativni doprinos u ideji i realizaciji maske 4.b razreda Osnovne škole Marina Getaldića kao i maske mješovite grupe Dječjeg vrtića Pile. Učenici su se maškarali u cvijet Dubrovački gospar, ukras naših dubrovačkih đardina.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 17. – 21. veljače 2025.

Broj sudionika: 14

- Mališani Dječjeg vrtića Pile kroz masku su oživjeli stihove pjesme našeg dubrovačkog književnika, prevoditelja i akademika Luka Paljetka, *Miševe i mačke naglavačke*, te su na taj način odali počast preminulom pjesniku.

Mjesto održavanja: Dječji vrtić Izviđač, Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 24. – 28. veljače 2025.

Broj sudionika: 26

- Viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio sudjelovala je s kreativnom radionica pod nazivom *Morska paleta* u manifestaciji Dani malostonske kamenice. Djeca, polaznici radionice ukrašavali su ljušturu kamenica raznim bojama i bojali listiće s motivom kamenice.

Mjesto održavanja: Knežev dvor, Ston

Vrijeme održavanja: 27. ožujka 2025.

Broj sudionika: 21

- U organizaciji Dubrovnik Tourist Board: Experience Dubrovnik, a u sklopu manifestacije Dubrovnik Flower Market održana je radionica za djecu pod nazivom *Cvjetni kolaž*. Učenici Osnovne škole marina Držića izradili su prekrasne čestitke i cvjetne bukete u kolaž tehnici pod vodstvom više kustosice pedagoginje Dubravke Tullio koja ih je u uvodu upoznala s proljetnicama kao i nekim endemskim vrstama koje u proljeće mogu vidjeti u našem kraju.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 3. travnja 2024.

Broj sudionika: 28

- U sklopu manifestacije Dubrovnik Flower Market, a u organizaciji Turističke zajednice grada Dubrovnika u prirodoslovnom muzeju Dubrovnik održana je radionica izrade cvjetnih aranžmana za odrasle. Radionicu je vodila Kristina Skvrce, dugogodišnja cvjećarka i dipl. aranžerke interijera. Svaka od sudionica izradila je svoj aranžman vodeći se Kristininom idejom o izradi cvjetnih aranžmana u teglici. U osmišljavanju i realizaciji radionice sudjelovale su viša kustosica Ana Čučević i viša kustosica pedagoginja Dubravka Tullio.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 3. travnja 2025.

Broj sudionika: 12

- U sklopu Festivala uskrasnih tradicija Penga, održana je kreativna radionica pod nazivom *Trupice i mustre* za spretne male prste. U radionici su djeca vrtićkog i osnovnoškolskog uzrasta plela trupice od papira i oslikavala mustre na velikim kartonskim jajima po uzoru na običaje pletenja trupica od palminih grančica i oslikavanja jaja našeg dubrovačkog kraja. Radionicu je vodila viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio.

Mjesto održavanja: Knežev dvor, Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 10. travnja 2025.

Broj sudionika: 86

- S buđenjem prirode i u Prirodoslovni muzej Dubrovnik stigne proljeće, a s njim i brojna dječica koja uče upravo o ovom najdražem nam godišnjem dobu. U radionicama djeca kroz predavanja, powerpoint prezentacije, edukativne listiće, promatranje i uzorkovanje žive prirode uče o bioraznolikosti i promjenama koje donosi ovo godišnje doba. Svake godine obilježimo i Dan planeta Zemlje uz prigodne materijale i predavanje.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 22. travnja 2025.

Broj sudionika: 52

- Prirodoslovni muzej Dubrovnik četrnaest je godina bio glavni organizator **Festivala znanosti** u gradu Dubrovniku. Festival znanosti održao se od 5. do 10. svibnja, a tema Festivala znanosti 2025. bila je *Mreže*. Program je obuhvaćao niz radionica i predavanja za sve dobne skupine. Festival znanosti je manifestacija koja se u Hrvatskoj kontinuirano organizira od 2003. godine s ciljem približavanja znanosti javnosti kroz informiranje o aktivnostima i rezultatima na području znanosti, poboljšavanje javne percepcije znanstvenika, te motiviranje mladih ljudi za istraživanje i stjecanje novih znanja. Festival znanosti održao se u suradnji sa Zajednicom Tehničke Kulture Dubrovnik, Gimnazijom Dubrovnik, Sveučilištem u Dubrovniku, Informatičkim klubom Futura, Laboratorijem za inteligentne autonomne sustave (LARIAT) sa Sveučilišta u Dubrovniku, Centrom za mlade Dubrovnik, OŠ Montovjerna, Javnom ustanovom rezervat Lokrum, i doc. dr. sc. Ivicom Đilovićem. U programu je sudjelovalo oko 300 sudionika. Koordinatorica Festivala znanosti za grad Dubrovnik je viša kustosica pedagoginja Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, Dubravka Tullio, a članovi organizacijskog odbora su Ana Čučević i Tomo Sjekavica.

Edukativni program Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik u Festivalu znanosti:

- U sklopu programa Festival znanosti u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik svoje znanje i vještine kroz praktične radionice, predavanja i kviz znanja pokazali su profesori s Pomorskog fakulteta Sveučilište u Dubrovniku, Tonći Biočić, Nermin Hasanspahić, Miho Kristić, Miho Klaić i Srđan Vujičić. Sudjelovali su učenici Pomorsko-tehnička škola Dubrovnik u pratnji profesorice Marije Popović i profesora Mara Bošnjaka.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 5. svibnja 2025.

Broj sudionika: 57

- U sklopu Festivala znanosti kustosica, voditeljica Zavičajnog muzeja Konavala, Maris Stanović održala radionicu pod nazivom *Pletem kao bubica*. Učenicima 4.b razreda Osnovne škole Marina Getaldića objasnila je životni ciklus dudovog svilca, približila povijest tradicionalne proizvodnje svilenih niti u Konavoskom kraju, njihovu primjenu u svakodnevnom životu te niz nevjerojatnih činjenica i informacija o ovom čudesnom kukcu.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 8. svibnja 2025.

Broj sudionika: 15

- U program Festivala znanosti godinama se uključuje dubrovački kemičar sa zagrebačkom adresom, izv. prof. dr. sc. Ivica Đilović, prodekan Prirodoslovno – matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Profesor Đilović je kroz zabavan i interaktivan način, rješavajući kemijske zagonetke s osmašima Osnovne škole Marina Getaldića došao do molekula glukoze koje su bile ključ društvene igre pune kemijskih reakcija.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 9. svibnja 2025.

Broj sudionika: 24

- U dvodnevnoj radionici pod nazivom *Jezik prirode – onomatopeja* u sklopu 30. Edukativne muzejske akcije (EMA-e) čija je tema bila Jezik, viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio, spojila je književnost i biologiju. Polaznici radionice učili su koji su to komunikacijski znakovi među životinjama, što je nerverbalna komunikacija, što znači mimikrija, kako cvrčak cvrči, kako pčela zuji i još mnoštvo zanimljivih informacija iz svijeta prirode oko nas. U Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik dva dana se beeeeketalo, meeeeketalo, muukalo, mijaukalo, cvrčalo i kreketalo. Usvojili smo glasovnu figuru - onomatopeju, kamuflirali smo se u prostor muzeja, zujali smo kroz izložbe, čitali i uživali u otkrivanju jezika u književnom i prirodoslovnom smislu.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 15. i 16. svibnja 2025.

Broj sudionika: 9

- U sklopu projekta *Čiope, naši susjedi* u organizaciji Udruge BIOM, Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik i Zajednice tehničke kulture Grada Dubrovnika održan je niz radionica izrade 3D modela alternativnih kućica za čiope. Uvodno predavanje o čiopama, njihovom načinu života i izazovima s kojima se suočavaju u urbanim sredinama održala je viša kustosica pedagoginja Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, Dubravka Tullio. Kroz zanimljivu prezentaciju učenici su saznali zašto su čiope važne za gradski ekosustav te kako nestanak njihovih staništa prijeti opadanju njihove populacije. Nakon predavanja, pod vodstvom Toma Sjekavice iz Zajednice tehničke kulture, učenici su se okušali u praktičnom radu – u digitalnom alatu Tinkercad izrađivali su 3D modele alternativnih kućica za čiope, pritom spajajući znanje iz biologije, tehničke kulture i računalnog modeliranja. Projekt Čiope, naši susjedi provodi Udruga BIOM u partnerstvu s Prirodoslovnim muzejem Dubrovnik i Zajednicom tehničke kulture Grada Dubrovnika od siječnja do listopada 2025. godine, a sufinanciran je od strane Upravnog odjela za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša Grada Dubrovnika kroz Javni poziv za su/financiranje projekata u području zaštite okoliša i prirode te urbanizma i prostornog planiranja od interesa za Grad Dubrovnik. Kroz niz edukativnih aktivnosti, projekt ima za cilj podići svijest javnosti – posebno školske djece i nastavnika – o problemu nestajanja čiope iz urbanih sredina te potaknuti razvoj konkretnih mjera za očuvanje ovih korisnih ptica.

Mjesto održavanja: Osnovna škola Ivana Gundulića, Osnovna škola Lapad, Osnovna škola Mokošica

Vrijeme održavanja: 26. i 27. svibnja i 10. lipnja 2025.

Broj sudionika: 57

- *HortiKultura od malih nogu* naziv je programa Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik u suradnji s Dječjim vrtićima Dubrovnik. Vrt dječjeg vrtića Izviđač u potpunosti je dobio novi izgled zahvaljujući vrijednim ručicama mališana koji su posadili lavandu, ružmarin, neven, ružice i bosioke. Čisteći, kopajući i sadeći otkrivali smo skriveni svijet mrava, puževa i malih kukaca koji žive u vrtu. Posebno otkriće bile su gliste koje proizvode zdravu i hranjivu zemlju za svo bilje koje su posadili. Polijevanje zemlje i igra s vodom bila je posebno zadovoljstvo, jer gliste vole vodu.

Cilj programa je omogućiti djeci priliku da diraju zemlju, vodu, biljke i životinje koje žive u tlu, kako bi razvijali empatiju, strpljenje, kreativnost i odgovornost prema prirodi.

Program su osmislile i vodile viša kustosica pedagoginja Dubravka Tullio, viša kustosica Ana Čučević i odgojiteljice dječjeg vrtića Izviđač, Katarina Pendo, Nera Moravec i Ivana Radinković.

Mjesto održavanja: Dječji vrtić Izviđač

Vrijeme održavanja: 5. – 19. svibnja 2025.

Broj sudionika: 50

- U okviru središnjeg programa devetog Festivala soli u Stonu održan je program *Slova u soli*; predstavljanje muzejskih publikacija *Gledaj kako leti, slušaj kako cvrči* Dubravke Tullio i Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik te *Rime u Rimu* autorice Valerije Jurjević i Doma Marina Držića Dubrovnik.

Programu je prethodila edukativno kreativna radionica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik koju su vodile viša kustosica Ana Čučević i viša kustosica pedagoginja Dubravka Tullio. Posjetiteljima su predstavile rad muzeja te održale kratko i zanimljivo predavanje o čiopama.

Mjesto održavanja: Solana u Stonu

Vrijeme održavanja: 31. kolovoza 2025.

Broj sudionika: 32

- U suradnji s Art radionicom Lazareti viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio provela je studente i profesore dvojezične internacionalne srednje škole iz Zuricha (International school of Zurich) kroz muzej te održala kreativnu radionicu o prirodnoj baštini našeg dubrovačkog kraja s naglaskom na ljutu naranču i čiope. Učenici su oslikavali platnene torbe kao originalni suvenir.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 27. kolovoza 2025.

Broj sudionika: 25

- Četvrtu godinu zaredom Prirodoslovni muzej Dubrovnik sudjeluje u programu jedinstvene proslave umjetnosti, inovacije i duha zajednice *Lumiart Dubrovnik - Light*

Festival. Kroz dvodnevne kreativne radionice učenici Osnovne škole Marina Getaldića crtali su podmorje na šablوني pročelja palače Sponza. Radovi polaznika bili su projicirani na Sponzi u programu Festivala svjetla. Radionicu je vodila Dubravka Tullio, viša kustosica pedagoginja.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 28. i 29. listopada 2025.

Broj sudionika: 14

- U sklopu manifestacije *Dani kreativnih i kulturnih industrija* viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio održala je radionicu pod nazivom *Morski svijet* u kojoj su sudjelovali učenici Osnovna škola Marina Getaldića s učiteljicom Marinom Tomaš. Zaronili smo u čudesni svijet Jadrana i upoznali njegove najskrivenije stanovnike. Djeca su kroz priču, igru i crtanje otkrivala koje životinje žive uz našu obalu, čemu služe školjke, alge i koralji te zašto je svaki djelić podmorskog svijeta važan. S oduševljenjem su rješavali morske zagonetke, bojili svoje omiljene životinje i kroz kreativne zadatke učili da je more puno više od mjesta za kupanje — ono je živo biće koje diše, raste i treba našu brigu. Radionica je potaknula znatiželju, ekološku svijest i osjećaj odgovornosti prema prirodi.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 14. studenoga 2024.

Broj sudionika: 15

- U edukativno kreativnoj božićnoj radionici učenici 5. b razreda Osnovne škole Marina Getaldića učili su o biljci naranči – jednom od simbola Grada Dubrovnika, nezaobilaznoj vočki dubrovačke tradicionalne kuhinje i adventskog perioda. Od osušene kore naranči izradili su ukrase za bor te ukrasili muzejski dječji kutak.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 10. prosinca 2025.

Broj sudionika: 14

- U suradnji s udugom Dart održana je edukativno kreativna radionica o gušterima na našem dubrovačkom području. Oštroglava gušterica živi samo u južnoj Dalmaciji, južno od Šibenika, uključujući i otoke. Sjevernije je prisutna jedino u naselju Osoru na Cresu, no tu je

riječ o unesenoj populaciji. Srećemo je gotovo uvijek na stjenovitim staništima za koja je izrazito vezana. Često se sunča, ali i skriva na stijenama, hrpama kamenja, suhozidima. Često se uvlači u pukotine, a možemo je sresti šecući našim gradom. Hrani se beskralježnjacima, od kojih je velik postotak letećih kukaca. Macaklin je također bio tema radionice, kao vrsni noćni lovac i potpuno bezopasan i koristan gušter.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 10. prosinca 2025.

Broj sudionika: 17

- U suradnji s Dubrovačkim simfonijskim orkestrom viša kustosica pedagoginja Dubravkom Tullio i mališani dječjeg vrtića Izviđač, okitili su bor u zgradi orkestra. No, prije nego što su se dječica bacila na posao s bojenjem i ukrašavanjem glazbenici su ih upoznali s instrumentima, pa su zajedno zapjevali, ali i kolendali! Violončelistica Mihaela Martinović, violinistica Iva Vukić, flautistica Antonea Gjaja Kocković, klarinetistica Tana Michl, trubač Džemal Cakić i rogist Martin Hrcan ispričali su im o svojim instrumentima, ali i priredili Zvončiće, Dubrovačku kolendu i njima dobro poznate dječje pjesmice i brojalice.

Mjesto održavanja: Dubrovački simfonijski orkestar

Vrijeme održavanja: 15. prosinca 2025.

Broj sudionika: 17

- Istraži-dokaži-objavi / Turizam bez cenzure

Problemska radionica Gimnazije Dubrovnik *Istraži-dokaži-objavi* u 2025. godini pred učenike je stavila potpuno novi izazov - izradu koncepcije i realizaciju izložbe. Prirodoslovni muzej Dubrovnik je i ove godine u radionici sudjelovao sa svojim edukativnim programom. U prvoj etapi programa održana su predavanja na temu Izložba – od ideje do realizacije kako bi učenike upoznali s ulogom kustosa i širokim spektrom radnih zadataka koje ovo zanimanje objedinjuje. Na primjerima iz prakse razrađene su planirane aktivnosti potrebne za realizaciju izložbi.

U drugoj etapi otvorena je izložba Turizam bez cenzure. Riječ je o izložbi koju su osmislili, postavili i organizirali sami učenici. Na zabavan i kreativan način, interaktivnim izlošcima učenici su prikazali neke od posljedice masovnog turizma, primjerice, probleme buke, svjetlosnog zagađenja, prenapučenosti grada, zagađenja mora i uništavanja javne infrastrukture. Svaki od interaktivnih izložaka popraćen je i teorijskom podlogom.

Edukativni program Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik koji je realiziran od ožujka do svibnja u sklopu problemske radionice *Istraži-dokaži-objavi* osmislile su i realizirale Matea Martinović i dr.sc. Jadranka Sulić Šprem koje su ujedno bile i stručne suradnice izložbe.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: od ožujka do svibnja 2025.

Broj sudionika: 95

- Majstori mimikrije i kamuflaže

U sklopu Noći muzeja osmišljen i realiziran edukativni program *Majstori mimikrije i kamuflaže*. Kroz predavanje *Mimikrija i kamuflaža u svijetu leptira* posjetitelji su se na primjerima autohtonih vrsta leptira upoznali s mehanizmima preživljavanja leptira u okolišu, s pojmovima mimikrije i kamuflaže, s primarnom ili pasivnom te sekundarnom ili aktivnom obranom od potencijalnih predatora. U sklopu praktične radionice razvijali su svoje vještine kroz dvije faze izrade lepidopterološke zbirke: prepariranje svježeg materijala i determinaciju. Program je zaključen kvizom znanja, uz podjelu prigodnih poklona sudionicima.

Autorice programa su Matea Martinović i Jadranka Sulić Šprem

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 31. siječnja 2025.

- Baština dostupna svima

Baština dostupna svima edukativni je program Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik namijenjen korisnicima Centra za rehabilitaciju Josipovac. Osmišljen je s ciljem socijalne inkluzije osoba s intelektualnim teškoćama u konzumaciju kulturnih i znanstvenih sadržaja Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik. Autorice i voditeljice programa su kustosice Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik Matea Martinović i dr.sc. Jadranka Sulić Šprem. Stručni suradnici programa su Dubravka Tullio (kustosica pedagoginja), Martina Rašica Kežić (voditeljica odjela rehabilitacije), Dražen Šprem (kineziterapeut Centra) i Ivana Jovanović Trostmann (likovna terapeutkinja Centra).

Prvi susret ovogodišnjeg programa održan je u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik, a tematski je bio posvećen kosturu. Polaznici su kroz stručno vodstvo imali priliku promatrati model ljudskog kostura i brojne muzejske preparate, čime su usvojili osnovna znanja o ulozi kostura kao potpornog sustava koji tijelu daje oblik, omogućuje kretanje i osigurava stabilnost. Poseban naglasak stavljen je na funkciju i važnost kralježnice, a usporedba kralježaka različitih životinjskih vrsta dodatno je obogatila iskustvo učenja. Kroz promatranje i taktilni

doživljaj muzejskih predmeta, korisnici su se upoznali i s ostalim osnovnim oblicima potpunog sustava – egzoskeletom i hidroskeletom – koji su predstavljeni na primjerima beskralješnjaka. Cilj susreta bio je poticanje razvoja perceptivnih vještina, razumijevanja znanstvenih pojmova te njihovo povezivanje kroz iskustveno učenje. Završni dio susreta uključivao je vođene vježbe za mobilnost i fleksibilnost kralježnice, koje je predvodio kineziterapeut Centra. Susret je zaključen neformalnim druženjem uz sladoled na Stradunu, čime je dodatno osnažen društveni aspekt ovog programa.

Autohtone biljne vrste bile su u središtu drugog susreta, osmišljenog kao spoj znanosti i umjetnosti u dvodijelnom formatu. Edukativni dio započeo je vođenom šetnjom kroz prirodu, tijekom koje su korisnici istraživali i upoznawali lokalnu floru u njezinu prirodnom staništu. Biljke su identificirali prema morfološkim obilježjima, a proces učenja dodatno je obogaćen senzornim doživljajem kroz opip i miris. Poseban naglasak stavljen je na ekološku ulogu autohtonih biljnih vrsta — njihovu važnost u hranidbenom lancu, osiguravanju staništa, podržavanju bioraznolikosti te regulaciji mikroklimе. Tijekom boravka u prirodi, sudionici su prikupili listove pojedinih biljaka koji će im poslužiti kao motiv za likovno izražavanje u sklopu radionice u Centru.

U kreativnom dijelu susreta, korisnici su tehnikom monoprinta otiskivali lišće različitih biljnih vrsta sakupljenih na terenu. Njihove radove odlikuje spontana forma i jedinstvenost otisaka, kroz koje su istraživali bogatstvo oblika i tekstura iz prirode.

Broj sudionika: 49

- Most za znanost 2025

Most za znanost edukativni je program Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik. Cilj programa je popularizacijom znanosti motivirati učenike na odabir prirodoslovlja za svoju buduću profesiju. Most za znanost odvija se po principu interaktivne nastave gdje su polaznici uključeni u sam proces učenja kognitivno i emocionalno. Kroz ciklus edukativnih radionica upoznaju se s metodologijom znanstvenog istraživanja, razvijaju kritičko mišljenje, vještine rješavanja problema i organizacijske sposobnosti. Učenje istraživanjem omogućuje lakše razumijevanje prirodnih promjena i procesa te potiče znatiželju. Autorice programa su dr.sc. Matea Martinović i Jadranka Sulić Šprem.

Radionica: Kompletna krvna slika (KKS)

Tijekom radionice doc. dr. sc. Antonija Perović, voditeljica Medicinsko-biokemijskog laboratorija Ustanove Glavić upoznala je učenike s vrstama krvnih stanica, procesom njihova nastanka te njihovom ulogom u ljudskom organizmu. Kroz demonstraciju postupka

centrifugiranja vidjeli su kako se krvna plazma odvaja od krvnih stanica. Upoznali su se s postupcima izrade i bojenja krvnih razmaza za mikroskopski pregled te određivanja ukupnog broja stanica kroz laboratorijsku pretragu poznatu kao kompletna krvna slika (KKS). U praktičnom dijelu radionice, učenici su uz asistenciju laboratorijskih tehničarki Barbare Marković, Ete Matane Dević i Petre Čupić izrađivali krvne preparate za mikroskopski pregled, a zatim su koristeći mikroskop naučili prepoznavati različite vrste krvnih stanica.

Radionica Lepidoptera

Tijekom radionice učenici su se upoznali s raznolikošću faune dnevnih i noćnih leptira Hrvatske. Kroz uvodno predavanje stekli su temeljna znanja o biologiji i ekologiji leptira, upoznali su se s osnovama planiranja i provedbe terenskih istraživanja te metodologijom prikupljanja, stručne obrade i prepariranja materijala za lepidopterološku zbirku. U praktičnom dijelu radionice učenici su se okušali u tehnici prepariranja leptira. Pažljivo i precizno koristili su entomološke iglice i raspela, čime su dodatno razvili vještine potrebne u entomološkoj praksi.

Radionica Probavni sustav riba

Tijekom radionice učenici su se upoznali s probavnim sustavom riba. Kroz uvodno predavanje saznali su više o zubima koji su svojom građom prilagođeni prehrani, o dobro razvijenom želudcu kod grabežljivih riba, o dužini crijeva koja ovisi o načinu prehrane te prisutnosti piloričkih nastavaka kod određenih vrsta. U praktičnom dijelu radionice koristeći svježe primjerke jadranske ihtiofaune okušali su se u seciranju pri čemu su promatrali probavnu cijev i probavne žlijezde.

Radionica Anatomija i morfologija i riba

Tijekom radionice učenici su se upoznati s osnovnom podjelom riba na hrskavičnjače i koštunjače te njihovim općim karakteristikama. U praktičnom dijelu proučavajući oblik, veličinu, položaj peraja, pigmentaciju i druga vanjska obilježja determinirali su do vrste.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik i Poliklinika Glavić Dubrovnik

Vrijeme održavanja: od svibnja do studenog 2025.

Broj sudionika: 191

- Radionica Kukci i biljke hraniteljice

U uvodnom dijelu radionice polaznici su se upoznali s pojmom biljke hraniteljice i njezinom ključnom ulogom u svijetu kukaca, pri čemu su stekli spoznaju da bez nje kukci ne mogu uspješno dovršiti svoj životni ciklus. U praktičnom dijelu radionice, na primjeru lepidopterološke zbirke i svježe ubranih primjeraka autohtone flore, sudionici su naučili prepoznavati biljne vrste koje predstavljaju hraniteljice pojedinim vrstama danjih leptira u lokalnoj fauni.

Broj sudionika: 22

Radionicu je osmislila i realizirala viša kustosica, Matea Martinović

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 16. prosinca 2025.

11.4. Ostalo

- Muzeji su čuvari baštine i aktivni sudionici u informiranju javnosti o njezinoj ljepoti i značaju. Više kustosice Ana Čučević i Dubravka Tullio odazvale su se drugom pozivu Grada Dubrovnika za ukrašavanje Grada povodom uskršnjih blagdana. Pisanice su replike originalnih penganih jaja koje se nalaze u fundusu Etnografskog muzeja. Ornametika pisanica je vegetabilna - biljna i florealna, a izabrale smo ih uz stručnu pomoć kolege voditelja Etnografskog muzeja, višeg kustosa Ivice Kipre. Tradicionalni motivi penganja replicirani su na jaja velikih formata koja su bila postavljena ispred Kneževog dvora, na Pilama i na Pločama.

Pisanice, odnosno jaja odlična su turistička atrakcija i frekventno mjesto fotografiranja te su na taj način postala razglednica kojom prenosimo ljepotu naše uskrсне tradicije u svijet. Zadovoljstvo čuvanja i prezentiranja naše uskršnje tradicije nisu krili ni brojni naši sugrađani.

Mjesto održavanja: Tvornica ugljenografitnih i elektrokontaktnih proizvoda TUP, javni prostori grada Dubrovnika

Vrijeme održavanja: Travanj 2025.

- Na prijedlog Grada Dubrovnika više kustosice, Ana Čučević i Dubravka Tullio prihvatile su tematsko ukrašavanje izloga Pisarnice na Gundulićevoj poljani. Izlog se ukrašava za Božićne i Uskršnje blagdane, Dubrovački karnevo, Festu sv. Vlaha i po dogovoru.

Mjesto održavanja: Pisarnica Grada Dubrovnika, Gundulićeva poljana

Vrijeme održavanja: Siječanj - prosinac 2025.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

- Priprema tekstova i fotografija za medije o događanjima u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik (A. Čučević, M. Martinović, J. Sulić Šprem i D. Tullio)

- <https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/zupanija/dubrovnik/dubravka-tullio-i-ana-cucevic-i-ove-su-godine-oslikale-uskrсна-jaja-koja-krase-grad-nase-pisanice-spajaju-prirodoslovlje-i-etnologiju-1470025#&gid=1&pid=2>
- <https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/otvorena-izlozba-ane-cucevic-i-dubravke-tullio-ciope-krase-dubrovacko-ljetno-nebo-a-odsad-i-prostor-prirodoslovnog-muzeja-1522035>
- <https://os-mdrzica-du.skole.hr/trupice-i-mustre-za-male-spretne-prste/>
- <https://www.dubrovniknet.hr/od-a-do-z-s-dubravkom-tulio-slika-ilustrira-educira-ali-pise-i-pjesme/>
- <https://dubrovackidnevnik.net.hr/vijesti/grad/pengana-jaja-uljepsala-grad-predstavljaju-repliku-onih-koja-se-nalaze-u-fundusu-etnografskog-muzeja-foto-video>
- https://dubrovnikinsider.hr/foto-replike-penganih-jaja-oslikane-velike-pisanice-odusevljavaju-prolaznike-u-gradu/#google_vignette
- <https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/predstavljena-publikacija-gledaj-kako-leti-slusaj-kako-cvrcci-dubravke-tullio-1473212>
- <https://dulist.hr/gledaj-kako-leti-slusaj-kako-cvrcci-predstavljena-edukativna-publikacija-dubravke-tullio945272-2/945272/>
- <https://www.ston.hr/?u=dani-malostonske-kamenice/hr/do/295/217>
- <https://festivalsoliston.com/>
- <https://dubrovnikinsider.hr/završen-deveti-festival-soli-u-stonu/>
- <https://radio.hrt.hr/treci-program/drama/fioriture-od-grada-12502333>

- <https://www.lumiart-dubrovnik.com/>
- https://tzdubrovnik.hr/get/dogadjanja/87452/o_nama.html
- https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/zupanija/dubrovnik/jedino-se-u-dubrovniku-ciopa-gnijezdi-i-na-zgradama-arhitekti-gradevinska-vam-visi-bez-novog-gnijezda-1512325#google_vignette
- <https://www.ekovjesnik.hr/clanak/9070/u-dubrovniku-predstavljena-nova-publikacija-u-okviru-projekta-ciope-nasi-susjedi>
- <https://www.glasgrada.hr/kultura/ne-propustite-ciope--ukrasi-dubrovackog-ljetnog-neba-nova-izlozba-u-prirodoslovnom-muzeju-dubrovnik>
- <https://www.jutarnji.hr/vaumijau/novosti/dubrovnik-ocuvanje-ciopa-urbana-bioraznolikost-15637028>
- <https://www.dubrovniknet.hr/otvorenje-izlozbe-ciope-ukrasi-dubrovackog-ljetnog-neba-u-prirodoslovnom-muzeju-dubrovnik/>
- <https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/u-petak-je-21-noc-muzeja-bacite-ok-o-ovo-su-pripremile-dubrovacke-galerije-i-muzeji-dubrovacka-bastina-art-radionica-lazareti-i-love-stories-museum-1533752>

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Radio Dubrovnik – Radio kavana, razgovor o predavljanju muzejske publikacije Gledaj kako leti, slušaj kako cvrči, 3. svibnja 2025., Dubravka Tullio
- Radio SoundsetRagusa - razgovor o pedagoškim radionicama i muzejskoj publikaciji Gledaj kako leti, slušaj kako cvrči, 30. travnja 2025., Dubravka Tullio
- Sudjelovanje u dokumentarnom zapisu radijskog dokumentarca Fioriture od Grada, autorice Jelene Obradović Mojaš, listopad 2025., Ana Čučević i Dubravka Tullio
- Davanje izjave o alohtonim vrstama bogomoljki u Republici Hrvatskoj za članak „Teror bogomoljki" tiskan 3. listopada 2025. godine u dnevnim novinama 24 sata (Martinović, M.).

12.4. Promocije i prezentacije:

- U atriju Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik predstavljena je edukativna muzejska publikacija za velike i male, autorice više kustosice pedagoginje, Dubravke Tullio pod nazivom *Gledaj kako leti, slušaj kako cvrči*. Autorica je napisala dvanaest pjesama koje u sebi nose važne biološke, sociološke i društvene poruke koje bi trebali čitati i odrasli i djeca. Stihovi su nastali kao alat u edukativnim radionicama i vodstvima, a sad su predstavljani široj publici u tiskanom izdanju upotpunjeni ilustracijama autorice. Ravnateljica muzeja, Ana Čučević predstavila je govornike i pozdravila sve prisutne, promociju knjige moderirala je Staša Aras, a uz autoricu pjesme su čitali glumci Nika Lasić i Bojan Beribaka.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 3. svibnja 2025.

- Sudjelovanje i organizacija predstavljanja publikacije *Gradimo u skladu s prirodom: kako očuvati šupljine za gniježđenje čiope?*, kao dio projekta Čiope - naši susjedi, te organizacija programa završne prezentacije projektnih aktivnosti u kojima Prirodoslovni muzej Dubrovnik sudjeluje s Udrugom Biom i Zajednicom tehničke kulture Grada Dubrovnika. Program završne prezentacije projektnih aktivnosti moderirala je Melani Glavinić iz Udruge Biom, a na dosadašnje aktivnosti i predstavljanje nove publikacije *Gradimo u skladu s prirodom: Kako očuvati šupljine za gniježđenje čiope?* osvrnuli su se i Dubravko Dender i Zdravko Budimir iz Udruge Biom. Tajnik Zajednica tehničke kulture Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije, Tomo Sjekavica, prezentirao je radove učenika OŠ Ivana Gundulića, OŠ Mokošica i OŠ Lapad, koji su sudjelovali na radionicama 3D modeliranja kućica za čiope. Ana Čučević, ravnateljica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, istaknula je kako je Prirodoslovni muzej Dubrovnik ponosan što može biti dio ove važne inicijative koja uključuje zajednicu u aktivno sudjelovanje u očuvanju urbane prirode. Viša kustosica pedagoginja, Dubravka Tullio, predstavila je pedagoški rad muzeja s posebnim naglaskom na programe i radionice posvećene čiopama. Istaknula je važnost kontinuirane edukacije odraslog stanovništva kroz izložbenu i edukativnu djelatnost muzeja, kao i značaj rada s djecom, jer upravo razvijanjem senzibiliteta prema kulturnoj i prirodnoj baštini od najranije dobi činimo prvi korak prema njezinu očuvanju za buduće generacije.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 24. listopada 2025.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Broj posjetitelja vodi se prema prijedlogu upitnika za evidenciju posjeta muzejima MDC-a: u 2025. godini Muzej je imao rekordnih 35.479 posjetitelja.

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH – 0,3 %
- lokalna samouprava – 98,8 %
- vlastiti prihod – 0,9 %
- donacije – 0 %

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- S obzirom na ograničen broj zaposlenika obavljani svi tehnički poslovi (ili njihova organizacija) vezani za održavanje zgrade Muzeja, postavljanje izložbi i organiziranje drugih manifestacija.
- Obavljani svi poslovi vezani za marketinšku djelatnost Muzeja.

Ana Čučević
Ravnateljica